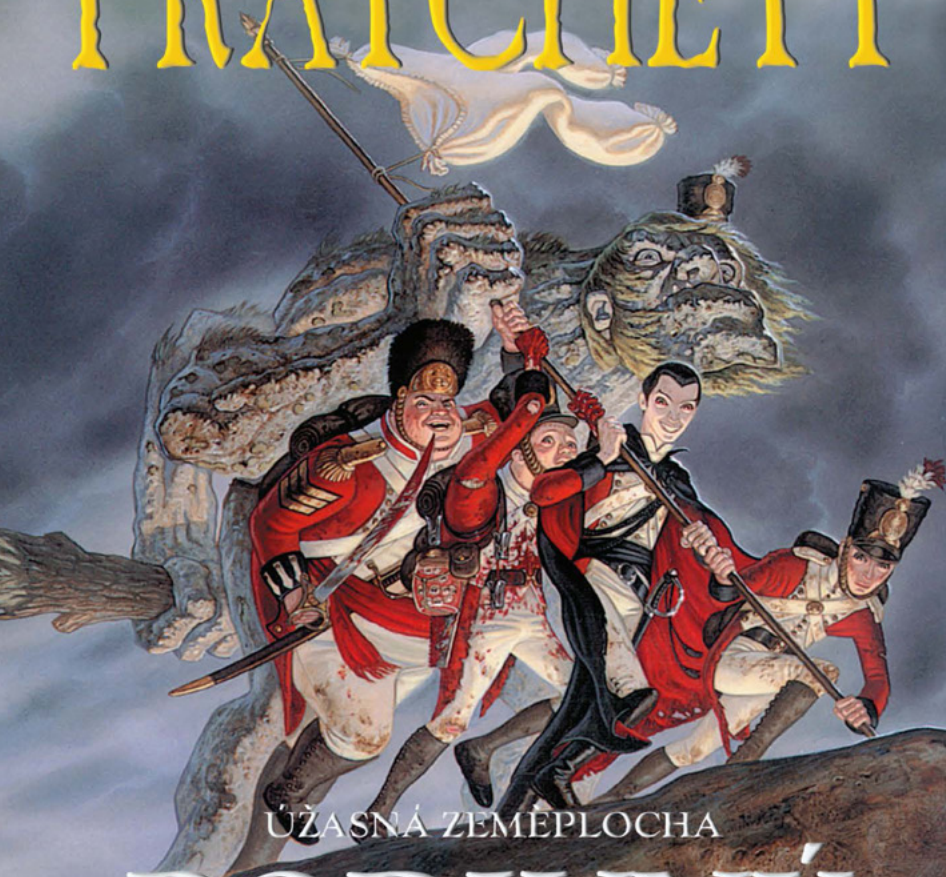

TERRY PRATCHETT

ÚŽASNÁ ZEMĚPLOCHA

PODIVNÝ REGIMENT

Podivný regiment

Vyšlo také v tištěné verzi

Terry Pratchett

Podivný regiment – e-kniha

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

Terry Pratchett

PODIVNÝ REGIMENT

MONSTROUS REGIMENT

Copyright © 2003 by Terry and Lyn Pratchett

Translation © 2004 by Jan Kantůrek

Originally published in Great Britain by Doubleday, a division of
Transworld Publishers, Ltd.

ISBN tištěné knihy: 978-80-7197-242-6

ISBN ePUB: 978-80-7197-838-1

ISBN MOBI (Kindle): 978-80-7197-838-1

ISBN PDF: 978-80-7197-838-1

PODIVNÝ REGIMENT

"On my Swain!
I fear our
Liaison is
Cut short!"

"On my Succession!
That such A small Thing
could hurt so Much!"

"That for your
Royal Prerogative
you Blaggard!"

Jizz

Apoléna si před zrcadlem stříhala vlasy a cítila se mírně provinile, protože se při tom vůbec necítila provinile. Měla to být jedna z jejích největších ozdob. Všichni říkali, jak jsou krásné, ale při práci je stejně nosila v síťce – a pracovala prakticky pořád. Vždycky si říkala, že je pro ni takových vlasů vlastně škoda. Stejně ale pečlivě dbala na to, aby zlaté prameny jeden po druhém dopadaly na malou plachetku, kterou si před sebou právě k tomuto účelu rozložila.

Pokud by byla vůbec ochotná *připustit* nějakou silnou emoci, pak by přiznala, jak těžce je dotčena tím, že vlastně stačí změna účesu k tomu, aby se mohla vydávat za mladíka. Nemusela si ani stahovat hrud', což, jak slyšela, byla v podobných případech obvyklá praxe. Příroda sama už dohlédla na to, aby v této oblasti neměla žádné potíže.

Výsledný efekt po použití nůžek byl... poněkud neuspořádaný, ale nebylo to horší než většina pánských sestřihů v okolí. Bude to dobré. Cítila vzadu na krku chlad, ale nový sestřih za to mohl jen zčásti. Mrazilo ji především kvůli Pohledu.

Ze svého místa nad postelí ji pozorovala Vévodkyně.

Byl to mizerný dřevořez, ručně kolorovaný převážně modrou a červenou barvou. Zobrazoval obyčejnou ženu ve středním věku, jejíž povadlý obličej, ustupující brada a mírně vypoulené oči by mohly cynikovi vnuknout myšlenku, že tady někdo oblékl do ženských šatů velkou rybu, ale umělci se podařilo spolu s podivným prázdným výrazem zachytit ještě něco jiného. Některé obrazy mají oči, které vás sledují místností sem a tam,

tenhle měl oči, které pronikaly přímo vámi. Byl to obličej, který byste našli v každé domácnosti. V Borogravii jste vyrůstali pod dohledem Vévodkyně.

Apoléna věděla, že její rodiče mají další takový obrázek v ložnici, a vzpomínala, jak její matka, když ještě byla naživu, měla ve zvyku před tím portrétem každý večer udělat pukrle. Natáhla se a obrátila obrázek lícem ke stěně. Něco v hlavě jí říkalo *ne*. Zbytek hlavy to něco přehlasoval. Rozhodla se.

Pak se oblékla do šatů svého bratra, pečlivě přesypala obsah plachetky do malého sáčku, který pak uložila spolu s několika kousky náhradního oblečení na dno cestovního vaku. Na postel položila lístek, hodila si vak přes rameno a vylezla z okna. Tedy, přesněji řečeno, z okna vylezla Apoléna, na zem pod okny už lehce seskočil Oliver.

Úsvit právě měnil temnotu na černobílý obraz, když přeběhla vnitřní dvůr. Vévodkyně ji pozorovala i z vývěšního štítu hostince. Otec byl velký lojalista, alespoň do té doby, než zemřela Apolénina matka. Letos už vývěšní štít nikdo nepřelakoval a náhodný cákanec ptačího trusu způsobil, že Vévodkyně šilhala.

Apoléna se přesvědčila, že verbířská kára, s níž přijel seržant, je stále ještě před vchodem do baru. Vůz byl ozdoben několika praporci a zástavami, které byly ještě odpoledne pestré a veselé, ale teď ztmavly a zplihly nočním deštěm. Podle toho, jak velký tlustý seržant vypadal, to bude trvat ještě celé hodiny, než se vypraví na další cestu. Měla spoustu času. Vypadal jako člověk, který se rád pomalu a důkladně nasnídá.

Proklouzla brankou v zadní zdi a zamířila vzhůru do kopce. Nahoře se na okamžik zastavila a přelétla pohledem probouzející se městečko. Z několika komínů už stoupal kouř, ale protože v hostinci vždycky vstávala jako první Apoléna a vyháněla chasu z postelí, byl hostinec stále ještě temný, tichý a ponořený do hlubokého spánku. Věděla, že vdova Škrabáčková u nich zůstala přes noc („v tomhle dešti přece nemůže jít domů,“ jak říkal Apolénin otec), a doufala, že tam vdova v otcově zájmu

bude zůstatvat všechny noci. V městečku bylo vdov dostatek, ale Eva Škrabáčková byla ženská s upřímným srdcem, která navíc pekla jako cukrářský mistr. Matčina dlouhá nemoc a Pavlova dlouhá nepřítomnost otci ubraly velký kus elánu. Apoléna byla ráda, že se našel někdo, kdo mu ho alespoň část vrátí. Staré klepny, které denně vyhlížely z oken, si mohou šeptat, ukazovat a pomlouvat, ale to dělaly vždycky. Nikdo už je stejně neposlouchal.

Přesunula pohled. Z prádelny Dívčí pracovní školy už stoupany pára a kouř. Budova školy se tyčila na jednom konci městečka podobná hrozbě – velká, pochmurná, šedivé zdi přerušované úzkými okny. Když byla malá, říkali jí, že to je místo, kam se dostanou všechna Zlá děvčata. Podstatu slova „zlá“ jí nikdo nevysvětlil a ve věku pěti let si malá Apolénka myslela, že zlá jsou ta děvčata, která nejdou spát, když jim to rodiče nařídí. V osmi se dozvěděla, jak velké má štěstí, že ji tam rodiče nedají za to, že koupila bratrovi vodové barvičky. Obrátila se a vydala se ke stromům plným zpívajících ptáků.

Zapomeň, žes kdy byla Apoléna. *Mysli*, že jsi mladík, *mysli jako mladík*. Pouštěj hlasitě větry a projevuj uspokojení nad dobře vykonaným dílem, hlučně a dlouze říhej, pohybu se jako loutka, které někdo přestříhl pár nití, nikdy nikoho neobjímej, a když potkáš přítele, párkrát si do něj uhoď. Těch několik let, co obsluhovala za pultem, jí poskytlo obrovské množství studijního materiálu. Rozhodně neměla alespoň problém nehoupat se v bocích. I tady na ní Příroda dost ušetřila.

Taky musela co nejrychleji ovládnout chůzi mladých mužů. Tedy – ženy kývaly *jen* boky. Mladí muži... ti kývali *vším* od ramen dolů. Na to člověk potřebuje pěkný kus prostoru, pomyslela si. Jeden při tom vypadá větší, jako když se kocour načepýří a začne mrskat ocasem. Viděla toho v hospodě až až. Mladíci se snažili vypadat co největší v jakémsi pudu sebeobraně proti všem těm ostatním velkým mladíkům v místnosti. Jsem zlý, jsem divoký, jsem ledově klidný, chladný jako pivo od ledu a naše máma chce, abych byl nejpозději v devět doma...

Takže se na to podívejme... paže od těla, jako kdybych držela dva pytlíky s moukou... dobře. Ramena rozkývat, jako kdyby se prodírala davem... tak. Ruce mírně pokrčeny v loktech a hýbat rameny, jako kdyby prsty svírala dvě kliky připevněné z každé strany těla kousek pod pasem... jasně. Nohy se pohybují volně a mírně pokrčené do boku jako u opic... výborně.

Několik metrů to fungovalo skvěle, ale pak se něco pokazilo a zmatené svaly, nezvyklé na podobné výkony, ji odhodily do křoví. Pak už to prostě vzdala.

Zatímco Apoléna spěchala lesní pěšinou, bouře se vrátila; točila se někdy nad horami celé dny. Naštěstí alespoň tady nahoře se stezka nezměnila na blátivé koryto a stromy pořád ještě měly tolik listů, že jí poskytovaly alespoň částečnou ochranu. Stejně neměla čas čekat, až se počasí umoudří. Měla před sebou dlouhou cestu. Skupina verbířů se přes řeku přepraví na převozní pramici, jenže Poly znali všichni převozníci jako svoje boty a strážní by chtěli vidět její cestovní povolení, které samozřejmě Apol... tedy Oliver Zpěváček neměl. To znamenalo dlouhou obchůzku až k trollímu mostu ve Vyblöji. Trollům připadali všichni lidé stejní, a protože neuměli číst, mohla prohlásit za cestovní povolení jakýkoliv kus papíru. Pak se vrátí borovým lesem na druhém břehu zpět do Chamragy. Verbíři se tam musí zastavit na noc, ale jinak patřila vesnice k těm zapomenutým místům, která byla na mapě jen proto, aby se kartografové nemuseli stydět za to, že tam je tak velký prostor bez jediné značky. V Chamragy ji nikdo neznal. Nikdo tam nechodil. A odtamtud už teprve ne. Byl to dokonalý Zapadákov.

V duchu si spokojeně pomyslela, že je to přesně takové místo, jaké potřebuje. Verbíři se tam jistě zastaví a ona se dá zapsat. Byla si stoprocentně jistá, že ten velký tlustý seržant a jeho umaštěný malý desátník si ji nespojí s dívkou, která je včera večer obsluhovala. Nebyla, jak se říkalo, žádná výjimečná krasavice. Desátník se jí sice pokusil štípnout do zadku, ale to

bylo spíše ze zvyku, jako když někdo odhání hmyz, a kromě toho tam na pořádné štípnutí nebylo ani dost materiálu.

Sedla si na kopec nad přívozem a dopřála si poněkud opožděné snídaně, která se skládala z několika studených brambor a kousku trvanlivé klobásy, a při tom pozorovala, jak se verbíři s károu převážejí na druhý břeh. Za vozem nešel nikdo. Tentokrát se v Muňkulu nedal naverbovat jediný mladík. Lidé se verbířům vyhýbali. Za posledních několik let odešlo příliš mnoho mladých mužů a málokterý z nich se vrátil. A ti, kteří se přece jen objevili, už často zdaleka nebyli *celí* muži. Desátník si mohl do svého bubnu bušit dle libosti. Muňkulu docházeli synové skoro stejně rychle, jak v něm přibývalo vdov.

Odpoledne bylo podmračené a vlhké, z bahna, které zůstalo po včerejším dešti, se pařilo a cestou od keře ke keři Apolénu provázela pěnkava borovníček. Zanedlouho dívka dorazila k trollímu mostu, který křížoval řeku v úzké soutěsce. Byla to úzká, téměř elegantní stavba a říkalo se, že balvany vůbec nejsou spojovány maltou. Také se říkalo, že váha mostu ho vlastně kotví na obou stranách do skalní stěny. Mluvílo se o něm jako o jednom z divů světa, až na to, že většina místních lidí už se dávno přestala divit čemukoliv a o to, že existuje nějaký svět, se vůbec nestarala. Přechod přes most stál jednu penci, a pokud jste s sebou měli kozlíka,* pak sto zlatých. Když byla Apoléna zhruba v půli, naklonila se přes kamenné zábradlí a tam dole, v nesmírné hloubce, viděla káru, která se pomalu šinula po úzké cestě těsně nad zpěněnou vodou.

Skoro celé odpoledne pak sestupovala dolů z kopce tmavým borem na úbočí rokliny. Nespěchala a k večeru, když slunce začínalo zapadat, uviděla hostinec. Kára už dorazila, ale jak se zdálo, velící seržant už vzdal všechny pokusy o to, naverbovat

* Pozn. autora: *Trollům to myslí velmi pomalu a trvá dlouho, než jim něco dojde, ale na druhé straně jim trvá stejně dlouho, než něco zapomenou.*

další vojáky. Nikdo nebubnoval jako včera večer, nikdo nekřičel: „Sem ke mně, mí mladí lvi! Nikde není tak sladký život jako u Tamavenků!“

Válka probíhala neustále. Obvykle měla jen rozměr pohraničních šarvátek, mezinárodní ekvivalent obvyklých stížností, že soused dovolí, aby jeho živý plot přerůstal na váš pozemek. Někdy to bylo o něco vážnější. Borogravia byla mírumilovná země stojící sama uprostřed zrádných, záludných a válkychtivých sousedů. Museli být zrádní, záludní a válkychtiví, jinak bychom s nimi neválčili, no ne? Vždycky tady byla nějaká válka.

Apolénin otec byl v armádě předtím, než přebral hostinec „U Vévodkyně“ od Apolénina dědečka. Moc o tom nemluvil. Domů si přivezl svůj meč, ale místo aby ho pověsil nad krb, obvykle ho používal místo pohrabáče. Občas se v hostinci sešlo pár starých přátel, a když bylo po zavírací hodině, sesedli se kolem krbu, pili a zpívali. Mladička Apoléna si hledala záminky, proč zůstat, aby mohla poslouchat jejich písně, ale to rychle skončilo potom, co před svou matkou použila jedno z těch mnoha zajímavých slov, která se v písních dost často vyskytovala. V poslední době, když už byla starší a roznášela pivo, se předpokládalo, že většinu z těch výrazů už zná, a když ne, tak už velmi brzo zjistí, co znamenají. Kromě toho, její matka odešla tam, kde jí už podobná slova nebudou vadit a kde, upřímně řečeno, je teoreticky nikdy nikdo neužívá.

Ty písně byly součástí jejího dětství. Zнала celý text písně „*Pak nebe o zem udeřilo*“ a „*Kěž ďábel mým seržantem byl*“, „*Já na vojnu se dal...*“, „*Dívka, co jsem doma zanechal*“, „*Můj Johnny jde do války*“, a když pak společnost ještě chvíli pila, doučila se Apoléna i takové jako „*Když jsme táhli k Letoměrzi*“, „*Dragounské kalhoty*“, „*Ankh-Morporák*“ nebo „*Já políbit ji neměl tam*“.

A pak tady byla, samozřejmě, „*Krásná Poly*“. Její otec tuhle píseň zpíval, když byla malá a vystrašená nebo smutná, a ona se

vždycky rozesmála, protože v té písni bylo její jméno. Slova uměla, jako když bičem mrská, snad ještě předtím, než unesla bič, ale rozhodně dřív, než věděla, co větší polovina z nich znamená. A teď...

... Apoléna se opřela do dveří a ty se otevřely. Verbíři, seržant a jeho malý desátník, zvedli hlavy od politého stolu, u něhož seděli, a korbele s pivem se zastavily na půli cesty k ústům. Zhluboka se nadechla, přistoupila ke stolu a pokusila se zasalutovat.

„Co chceš, mladej?“ zavrčel desátník.

„Chci vstoupit do armády, pane!“

Seržant se k Apoléně otočil a usmál se, což způsobilo, že se jizvy na jeho obličej podivně přeskupily a mnohonásobné podbradky roztrásky. Slovo „tlustý“ se na něj nedalo dost dobře použít, ne když se dopředu tlačilo slovo „velký“ a snažilo se za každou cenu upoutat vaši pozornost. Patřil k těm lidem, kteří nemají pas. On měl rovník. A každopádně měl svou váhu. Kdyby upadl, jedno na kterou stranu, začal by se houpat. Slunce a pití mu zbarvily obličej doruda. Malá tmavá očka se v té červeni blýskala jako jiskřičky na ostří nože. Vedle něj ležel na stole pár starodávných šavlí, zbraní, které mají víc společného se sekáčkem na maso než se zbraní.

„Jen tak?“ nadhodil.

„Ano, pane!“

„Vážně?“

„Ano, pane!“

„Nechceš ani, abychom tě před tím opili do němoty? Nevíš, že to patří k tradicím?“

„Ne, pane!“

„Už jsem ti vyprávěl, jaké úžasné příležitosti se ti nabízejí? Postup a bohatství a...?“

„Ne, pane!“

„Zmínil jsem se, jak stačí, aby sis oblékl naši skvělou červenou uniformu, a budeš muset od sebe holky odhánět holí?“

„Myslím, že ne, pane!“

„A co jídlo? Mluvil jsem o tom, že jakmile se s námi vydáš na pochod, je každé jídlo hostina?“ Seržant si plácl rukou na břicho, což způsobilo třas v rozsáhlých přilehlých oblastech. „Nejsem snad živoucí důkaz?“

„Ano, pane! Ne, pane. Chci do armády proto, abych sloužil své vlasti a Vévodkyni, pane!“

„No ne, fakticky?“ zeptal se desátník nevěřičně, ale jak se zdálo, seržant to přeslechl. Prohlédl si Apolénu od hlavy k patě, a ta měla najednou dojem, že ten člověk není zdaleka tak hloupý ani tak opilý, jak vypadá.

„Při mé přísaze, desátníku Řemendere, jak se zdá, tak tady nemáme nic menšího než ryzího, staromódního *patriota*,“ a očima pátral v její tváři. „No, přišel jsi opravdu na to správné místo, mládenče!“ Přistřčil k Apoléně téměř spěšně několik archů papíru. „Víš, co jsme zač?“

„Desátý pěší, pane! Lehká pěchota, pane! Rychle tam a rychle zpět, pane! Známi jako ‚Tamavenkové‘, pane!“ odpovídala Apoléna a cítila, jak v ní bublá úleva. Bylo jasné, že prošla jakýmsi testem.

„Výborně, mládenče. Skvělí dobří Sejraři. Je to ten nejlepší oddíl v té nejlepší armádě na světě. Takže ty už se celý třeseš na to se k nám přidat, je to tak?“

„Jak sulc z vepřový nožičky, pane!“ odpověděla Apoléna, která jasně cítila, že si ji desátník stále ještě podezřívavě prohlíží.

„Výborně, mládenče!“

Seržant odšrouboval vršek z láhve inkoustu a namočil do něj ocelové pero v násadce. Ruka se mu zastavila nad papírem. „Jméno, mládenče?“ řekl úředním tónem.

„Oliver, pane. Oliver Zpěváček,“ odpověděla Apoléna.

„Věk?“

„Bude mi sedmnáct, pane. V neděli, pane.“

„Jo, jasně, akorát,“ přikývl seržant. „Tobě bude sedmnáct a já jsem Vévodkyně Annadomina. A před čím utíkáš? Připravils nějakou holku tam u vás do kouta, hm?“

„By si na to musel vzít pomocníky,“ zabručel desátník pohrdavě. „Má hlas jak konipas, vždyť eště nemutoval.“

Poly cítila, jak se začíná červnat. Ale konec konců, mladý Oliver by se taky červenal, ne? Bylo hrozně jednoduché přinutit nějakého mladíka, aby se začal červnat. Apoléna to v hospodě dokázala pouhým pohledem.

„Na tom ale nezáleží,“ odbyl ho seržant. „Udělej svou značku tady na ten dokument, pak políbíš Vévodkyni a jsi *můj*, chlapečku, rozumíš? Jmenuju se seržant Honzárum. Budu tvůj otec i tvá matka a tuhle desátník Řemender bude tvůj starší bratr. A každý den života ti bude chutnat jako steak a šunka a každý, kdo by tě chtěl náhodou odvést, by s tebou musel odvést i mě, protože tě budu neustále držet za límec. A jistě si dokážeš představit, že takovou váhu hned tak někdo neutáhne, je to tak, pane Zpěváčku?“ Mohutný palec dloubnul do papíru. „Zrovna tady, vidíte?“

Apoléna si vzala pero a podepsala.

„Co to má být?“ zeptal se podezřívavě desátník.

„To je můj podpis,“ odpověděla Apoléna.

Slyšela, jak se za ní otvírají dveře, a rychle se otočila. Do baru se vkymácelo několik mladých mužů... několik *dalších* mladých mužů, opravila se, a začali se opatrně rozhlížet.

„Snad neumíš dokonce číst a psát?“ zeptal se seržant, který se na okamžik obrátil k nově příchozím, pak se ale otočil zpět k Apoléně. „Hm, chápu. A jaký pěkný, vypsany rukopis. Mohl byste to dotáhnout daleko. Důstojnický materiál. Desátníku, dejte mu šilink. A podobenku, samozřejmě.“

„Jistě seržante,“ přikývl desátník Řemender a pozvedl portrét, který byl v zaskleném rámu na držátku jako příruční zrcadlo. „Tak našpulte pusy, vojíne Čuráčku.“

„Zpěváček, pane,“ opravila ho Apoléna.

„No jo, bodejť. Takže teď polibte Vévodkyni.“

Byla to dost nevydařená kopie známého portrétu. Obrázek byl vybledlý a na prasklém skle zevnitř rostlo něco, co vypadalo

jako mech a lišejník. Apoléna zatajila dech a velmi rychle se ho dotkla rty.

„Hmm,“ zabručel Řemender a vtiskl jí něco do ruky.

„Co je to?“ nadržila Apoléna obočí a podívala se na malý čtvereček papíru.

„Potvrzenka. Máme právě jistý nedostatek šilinků,“ odpověděl nevzrušeně seržant a desátník si posměšně odfrkl. „Ale hospodský vám načepuje pintu piva z milosti Jejího Veličenstva.“

Obrátil se a prohlížel si nově přichozí. „No, nemusí pršet, stačí, když kape. Mládenci, vy jste se taky přišli dát zapsat? No prosím, a to jsme ani nemuseli bubnovat. Asi v tom bude osobní kouzlo desátníka Řemendera. Tak jen sem, nestyďte se. Tak kdo je teď na řadě, chlapi?“

Apoléna se podívala na dalšího rekruta s hrůzou. Doufala jen, že se jí daří svůj pocit alespoň částečně skrývat. Původně si ho v šeru nevšimla, protože byl oblečen v černém – ne v té fešácké stylové černé, ale v zašlé, laciné, v takové, v jaké obyčejná rodina pohřbí svého zesnulého. Podle toho, jak mladý muž vypadal, byl tím zesnulým on. Jeho šaty zpoloviny pokrývaly pavučiny. Sám mládenec měl přes celé čelo dlouhou jizvu, zašitou úhlednými stehy.

„Jméno, mládenče,“ řekl Honzárum.

„Igor, bháne.“

Honzárum spočítal stehy na jeho čele.

„A víš, že jsem měl *hned* tušení, že to tak nějak bude?“ přikývl. „Jak vidím, je ti osmnáct.“

„Vzhůru!“

„Oh, u všech bohů...“ Velitel Samuel Elánus si přetřel oči rukama.

„Prosím, vaše milosti?“ naklonil se k němu ankh-morporský konzul v Zlobenii. „Nejste nemocen, vaše milosti?“

„Řekl byste mi ještě jednou, jak že se to jmenujete, mladý

muži?“ podíval se na něj Elánius. „Omlouvám se, ale byl jsem dva týdny na cestě, moc jsem se při tom nevyspal a včera mi celý den představovali lidi s velmi komplikovanými jmény. To je na mozek dost velká zátěž.“

„Jmenuju se Clarence. Clarence Ranař, pane.“

„Tak Ranař?“ opakoval Elánius a Clarence vyčetl z jeho výrazu všechno.

„Obávám se, že je to tak, pane.“

„A byl jste ve škole úspěšný rváč?“ zajímal se Elánius.

„Ne, vaše milosti, ale na sto yardů mě nikdo nepředeběhl.“

Elánius se zasmál. „No dobrá, Clarenci. Pamatujte si, že každá národní hymna, která začíná slovy ‚vzhůru‘, vede dřív nebo později k nějakému maléru. Tohle vás v patricijském úřadě naučili?“

„Ehm... tedy... to ne, vaše milosti,“ odpověděl Ranař.

„No, to zjistíte sám. Tak dál.“

„Ano, pane.“ Ranař si odkašlal. „Borogravská národní hymna,“ ohlásil po druhé.

Vzhůru, synové své vlasti!

Přestaňte pít už hořké révy šťávu!

Vy, dřevorubci, chopte se svých seker!

Farmáři, překovejte pluchy v palice a meče

A všichni zvedněte je proti nepříteli!

Zmaříme nenávistné plány kohokoliv

A s písní na rtech přejdem řeky krvavé

A se zbraní se postavíme světu

Však zlatý svit nás čeká na vrcholku hory!

A nový den je jako velká ryba!

„Tedy...“ pozvedl Elánius obočí. „Ten poslední řádek...?“

„No, víte, to je doslovný překlad, vaše milosti,“ odpověděl Clarence nervózně. „To znamená něco jako ‚úžasná příležitost‘, nebo snad ‚zářící cena‘, vaše milosti.“

„Nejsme mezi lidmi, ‚pane‘ bude stačit, Clarenci. ‚Vaše milosti‘ je tak dobré na to, aby to udělalo dojem na domorodce.“ Elánius se sesul do nepohodlného křesílka, podepřel si rukou bradu a zamrkal.

„Dva tisíce tři sta mil,“ řekl a poposedl si. „A na koštěti jeden promrzne, ať už letí sebeníž. Pak loď a nakonec ten dostavník...“ Znovu zamrkal. „Četl jsem vaši zprávu. Myslíte si, že je možné, aby byl celý národ šílený?“

Clarence polkl. Bylo mu řečeno, že mluví s druhým nejmocnějším mužem v Ankh-Morporku, a přesto se ten muž chová, jako když si něco takového vůbec neuvědomuje. Jeho stůl tady, v jedné z místností chladné kamenné věže, byl rozviklaný. Až do včerejška patřil hlavnímu vrátnému kňákské posádky. Jeho desku pokrývaly formuláře a zprávy a další štosy papírů byly srovnány do štůsků za Elániovou židlí.

Elánius Clarencovi vůbec nepřipadal jako vévoda. Vypadal jako policista, a pokud tomu Clarence rozuměl, tak taky policistou byl. To Clarenci Ranařovi poněkud vadilo, protože zastával názor, že lidé tam nahoře by měli vypadat, jako když tam patří.

„To je... velmi zajímavá otázka, pane,“ odpověděl. „Myslíte lidi –“

„Ne lidi, myslím národ,“ zarazil ho Elánius. „Podle toho, co jsem četl, to vypadá, jako kdyby celé Borogravii přeskočilo nějaké to kolečko. Věřím, že lidé dělají to nejlepší, co umí, snaží se vychovávat své děti, což je mimochodem to, co bych měl právě teď dělat i já. Podívejte, víte, o čem mluvím. Vezměte si řadu lidí, kteří jsou stejní jako vy nebo já, ale když je pak soustředíte do skupiny, dostanete obrovského blouznícího šílence s národními hranicemi a hymnou.“

„To je úžasná myšlenka, pane,“ odpověděl diplomatically Clarence.

Elánius se rozhlédl po místnosti. Zdi byly z holého kamene. Okna byla úzká. I za slunečních dnů tady bylo nezdravě chlad-

no. Všechno to mizerné jídlo a otloukání cestou a spaní na mizerných postelích... cestování ve tmě, na trpasličích loďkách, po tajných kanálech hluboko pod horami – jen bohové sami vědí, jak složité diplomacie musel lord Vetinari použít, aby to tak bylo, i když Dolní král dlužil Elániovi nějakou tu službičku...

... a to všechno proto, aby se dostal sem, do toho studeného hradu na skále nad řekou, na hranici mezi těmi hloupými zemíčkami s jejich ještě hloupější válkou. Věděl, co by nejraději udělal. Kdyby to byli chlapi, rvoucí se na chodníku, otloukl by jim hlavy o sebe a možná je ještě na noc hodil na samotku. Jenže země o sebe hlavami neotlučeš.

Elánius vzal do rukou několik papírů, prolistoval je a znovu je odložil. „Čert aby to všechno vzal,“ zabručel. „Co se tam venku děje?“

„Pokud tomu rozumím, tak se v několika nejméně přístupných místech hradu vytvořily jakési kapsy odporu, ale s těmi si poradíme. Vzato ale celkově, je pevnost v našich rukou. Ten váš trik byl skvělý, vaše mil... pane.“

Elánius si povzdechl. „Ne, Clarenci. To byl prastarý a hloupý trik. Normálně by to nemělo být možné, propašovat do pevnosti vojáky převlečené za pradleny. Vždyť tři z nich měli dokonce knír, u všech svatých!“

„Borogravci jsou v těchto věcech dosti... staromódní, pane. Ano, a co se toho týče, dole v kryptách jsme objevili zombie. Příšerné. Jak se zdá, celá staletí tam ukládali nejvyšší důstojníky a velitele borogavské armády.“

„Vážně? A co dělají teď?“

Clarence pozvedl obočí. „Kymácejí se, pane, alespoň co vím. Sténají. Prostě zombie. Jak se zdá, něco je rozrušilo.“

„Nejspíš my,“ přikývl Elánius. Vstal, přešel neútlunou místnost a otevřel těžké vstupní dveře. „Regu!“ vykřikl.

Zanedlouho se objevil další policista a zasalutoval. Tvář měl šedou a Clarence si nemohl nevšimnout, když muž zdravil, že ruka a prsty byly sešity provázkem, aby držely pohromadě.

„Už jste se seznámili s policistou Půlbotkou?“ obrátil se Elánius vesele ke Clarencovi. „Patří k mému štábu. Je mrtvý už přes třicet let, a nevyměnil by z toho jedinou minutu za nic na světě, že ne, Regu?“

„Jasně, že ne, šéfe,“ odpověděl Reg, usmál se a odhalil při tom řadu hnědých zubů.

„Dole ve sklepě máš nějaké krajany, Regu.“

„No nazdar. Kymácejí se a sténají, ne?“

„Přesně tak, Regu.“

„Zaskočím tam na slovíčko,“ přikývl Reg. Zasalutoval a s téměř nezatelným zakymácením vyšel z místnosti.

„On... je odsud?“ vypravil ze sebe Ranař, který najednou zbledl jako stěna.

„Ne, to ne. Pochází z jedné ještě *neobjevené* země,“ uklidňoval ho Elánius. „Je mrtvý. Jedno je mu ale třeba přiznat. Nedovolil, aby ho to nějak omezilo nebo zpomalilo. Vy jste nevěděl, že máme v Hlídce i zombie, Clarenci?“

„Ehm... ne, pane, nevěděl. Nebyl jsem ve městě už celých pět let.“ Polkl. „Jestli tomu dobře rozumím, tak se tam dost změnilo, že?“

A to, podle Clarencova názoru, k tomu nejhoršímu. Funkce konzula ve Zlobenii byla snadná a poskytovala mu dost času, aby se mohl starat o své záležitosti. A pak se v údolí jedna za druhou rozkročily signální věže semaforů a Ankh-Morpork byl najednou necelou hodinu odsud. Než se objevily klapačky, cestoval k němu dopis z Ankh-Morporku přes dva týdny a nikdo se nestaral, jestli na něj odpověděl hned, nebo třeba za dva dny. Teď všichni čekali odpověď nejpozději druhý den. Byl docela rád, když Borogravia zničila několik těch zatracených věží. A pak se rozpoutalo peklo.

„U nás v Hlídce jsou různí policisté,“ pokračoval Elánius. „A taky je teď, Clarenci, po čertech potřebujeme, když se Zlobenijci a Borogravci perou na ulicích kvůli nějakému nesmyslnému sporu, který začal před tisícem let. Je to horší než s trolly

a trpaslíky. A to všechno proto, že čísi ik্সpsilon let stará prababička ubalila facku něčímu stejně prastarému strýci! Vždyť se Borogravia a Zlobenia nedokážou shodnout ani na hranicích! Vybrali si řeku a ta mění každé jaro koryto. A signální věže jsou najednou na borogravské půdě – nebo bahně –, takže je ti hlupáci z jakýchsi náboženských důvodů spálí.“

„Ehm... víte, ono je v tom něco víc než jen to, pane,“ nadhodil Ranař.

„Ano, já vím. Taky jsem četl historické knihy. Každoroční šarvátka se Zlobenií je jen místní derby. Borogravia bojuje s každým. Proč?“

„Národní hrdost, pane.“

„Na co? Vždyť tam není nic, na co by mohli být hrdí! Mají nějaké lojové doly, nejsou špatní farmáři, ale žádná skvělá architektura, ani jedna významná knihovna, žádní proslulí skladatelé, žádné vysoké hory, žádný skvělý výhled. Jediné, co o tom místě můžete říct, je, že zůstává pořád na jediném místě. Co je na Borogravii tak zvláštního?“

„Řekl bych, že je proto tak výjimečná, že je jejich. A samozřejmě, pak je tady Nugát, pane. Jejich bůh. Koupil jsem vám kopii *Nugátovy knihy*.“

„No, ještě ve městě jsem si jednu z nich prošel, pane Ranaři,“ potřásl hlavou Elánus. „Přišla mi pěkně hloup–“

„To nemohlo být jedno z těch nedávných vydání, pane. A taky bylo vydáno příliš daleko odsud. Tohle je poslední doplněné vydání,“ pokračoval Clarence Ranař a položil na stůl malou knížečku.

„Doplněné? Co tím myslíte?“ podíval se na něj tázavě Elánus. „Svatý spisek je jednou napsán a... napsán. Dělej to, nedělej tamto, nepožádáš býka souseda svého...“

„Hm... Nugát to nenechává jen tak. On... totiž... věci doplňuje. Abych řekl pravdu, většinou o Hříchy a Ošklivosti.“

Elánus vzal do rukou nový výtisk. Kniha byla viditelně silnější než ta, kterou si přivezl s sebou.

„Oni tomu říkají živý odkaz,“ vysvětloval Ranař. „Ta kniha – víte, pane, myslím, že by se dalo říct, že ‚umře‘, když ji odvezete z Borogravie. Pak už se... nedoplňuje. Nejnovější Hříchy jsou u konce, pane,“ vysvětloval ochotně Ranař.

„To je kniha s nějakým dodatkem?“

„Přesně tak, pane.“

„V *kroužkovém bloku*?“

„To je ono, pane. Lidé si tam vloží čisté stránky a Hříchy... se na nich jednoduše objevují.“

„To myslíte magicky?“

„Řekl bych spíše nábožensky posvátně, pane.“

Elánius knihu namátkou otevřel. „Čokoláda?“ řekl. „Nemá rád čokoládu?“

„Správně, pane. To je Hřích.“

„Česnek? No, konec konců, abych se přiznal, sám nemám česnek moc rád... kočky?“

„To je pravda, pane. Kočky opravdu nemá rád.“

„*Trpaslíky*? Tady se píše ‚Trpasličí rasa, která uctívá zlato, je Hříchem před tváří Nugátovou‘! Musí to být šílenec! A co se stalo?“

„No, místní trpaslíci zapečetili své doly a zmizeli, vaše milosti.“

„Byl bych se vsadil, že udělají něco takového. Poznají, kdy hrozí potíže a jde do tuhého,“ přikývl Elánius. Vaši milost tentokrát nechal bez povšimnutí. Zdálo se, že Ranař čerpal jakési uspokojení z toho, že může hovořit s vévodou.

Elánius znovu zalistoval stránkami a pak se zastavil. „*Modrá barva*?“

„Ano, pane.“

„Co je hříšnějšího na modré barvě? Vždyť je to jen barva! *Nebe* je modré!“

„Jistě, pane. Přesvědčení nugátisté se v dnešních dnech pokoušejí na nebe nedívat. Hm...“ Ranař prodělal diplomatický výcvik. Některé věci velmi nerad říkal přímo. „On Nugát, pane... hm... je hodně... nedůtklivý,“ vypravil nakonec ze sebe.

„Nedůtklivý?“ pozvedl Elánius obočí. „Nervózní a nedůtklivý *bůh*? Chcete snad říct, že si stěžuje na to, že jsou děti hlučné? Nesnáší hlasitou hudbu po deváté večer?“

„Tedy... chodí nám sem *Ankh-morporská Kometa*, pane, i když ne vždy včas a pravidelně, a... jak bych to... totiž, abyste pochopil... mně to připadá, jako kdyby byl Nugát jedním z těch lidí, kteří píší do té dopisové stránky. Znáte to, pane. Taková ti, co píší dopisy a podepisují je jako ‚Jeden z těch, kteří jsou znechuceni Ankh-Morporkem‘.“

„Aha, vy si myslíte, že je to prostě *blázen*,“ přikývl Elánius.

„Ne, ne, pane nic takového si nemyslím,“ popíral Ranař spěšně.

„A jak se k tomu staví kněží? Co s tím dělají?“

„No, skoro nic, pane. Myslím, že některé z těch poněkud hm... extrémnějších Hříchů mlčky ignorují.“

„To myslíte Nugátova prohlášení o trpaslicích, kočkách a modré barvě? A chcete říct, že jsou tam ještě jiná, *bláznivější* přikázání?“

Ranař si tiše a významně odkašlal.

„Tak dobrá,“ ušklíbl se Elánius. „Ještě *podivnější* přikázání?“

„Ústřice, pane. Nemá je rád. Ale to není problém, protože ze zdejších obyvatel nikdo ústřice ani neviděl. Ano, a taky děti. To je taky Hřích, pane.“

„Ale pokud tomu rozumím, tak je tady lidé dělají dál?“

„To ano, vaše mil– omlouvám se. Ano, pane. Ale mají při tom pocit viny. Štěkající psi jsou další. Košile se šesti knoflíky. A sýr. Ehm... lidé se tak jako *vyhýbají* těm nejožehavějším. Dokonce i kněží se vzdali snahy některé z nich vysvětlovat.“

„Ano, a celkem i chápu proč. Takže tady máme zem, která se pokouší fungovat na základě přikázání boha, který, jak lidé cítí, by mohl klidně nosit vlastní podvlíkačky na hlavě místo čepice. Nebo jsou spodky taky Hřích?“

„Ne, pane,“ povzdechl si Ranař. „Ale řekl bych, že je to jen otázka času.“

„Takže jak to dělají?“

„V dnešních dnech se lidé modlí hlavně k Vévodkyni Annadomině. Její ikony najdete v každé rodině. Říkají jí Malá matka.“

„Aha, ano, Vévodkyně. Myslíte, že bych ji mohl navštívit?“

„Nikdo ji nenavštěvuje, pane. Už třicet let ji nikdo kromě sloužících neviděl. Jestli mám říct pravdu, tak si myslím, že je nejspíš mrtvá.“

„Jen nejspíš?“

„Nikdo to skutečně neví. Oficiální verze je, že truchlí. Je to velmi smutné. Vévoda, ještě mladý, zahynul týden potom, co se s vévodkyní vzali. Vydal se na lov černé zvěře a byl ošklivě potrhán divokým kancem. Odebrala se truchlit na starý zámek v PrinceMarmadukePiotreAlbertHansJosephBernardWilhelmsbergu a od té chvíle už se nikdy neobjevila na veřejnosti. Odhaduju, že její úřední portrét byl namalován, když jí bylo asi kolem čtyřicítky.“

„Žádné děti?“

„Ne, pane. Po její smrti celá jejich linie vymře.“

„A oni se k ní modlí? Jako k bohu?“

Ranař si povzdechl. „Tohle *všechno* jsem napsal do svých informačních poznámek, pane. Královské rodiny mají v Boro-gravii vždycky napůl božský status, chápete? Jsou hlavou církve a rozhodně alespoň sedláci se k nim modlí v naději, že za ně ztratí nějaké to dobré slůvko u samotného Nugáta. Jsou něco jako... živí svatí. Nebeští zprostředkovatelé... nebo přímluvci. Abych vám řekl pravdu, tak takhle ty země skutečně fungují. Když chcete něčeho dosáhnout, musíte znát ty správné lidi. A myslím, že je snazší platit někomu, koho vidíte na obrázku, než bohu, kterého nevidíte vůbec.“

Elánus seděl chvíli mlčky a upíral pohled na konzula. Když pak promluvil, vyděsil mladého muže k smrti.

„Kdo bude dědit?“ řekl.

„Pane?“

„Jen uvažuji monarchisticky, pane Ranaři. Když nebude na trůně Vévodkyně, tak kdo?“

„Ehm. To je velmi složitá věc, pane, díky různým mezinárodním a rozdílným právním systémům, které například –“

„No tak, na koho sázejí mazaní chytráci, pane Ranaři?“

„No, na prince Heinricha Zlobenijského.“

K Ranařově úlevě se Elánius usmál. „Vsadil bych se, že ten jistě přemýšlí, jak se má jeho drahá tetinka. Setkal jsem se s ním dnes ráno, jestli se nepletu? No, nemůžu říct, že by mi nějak zvlášť padl do oka.“

„Ale je to velký přítel a příznivec Ankh-Morporku,“ sděloval mu Ranař poněkud káravě. „To bylo taky v mé zprávě. Je vzdělaný. Velmi se zajímá o signální věže. Má se svou zemí velké plány. Zlobenia inklinovala k nugátismu, ale on tu víru zakázal, a mám-li říci pravdu, málokdo proti tomu protestoval. Chce, aby se Zlobenia vyvíjela a modernizovala. Neobyčejně obdivuje Ankh-Morpork.“

„Ano, já vím. Mluví skoro stejně bláznivě jako Nugát,“ přikývl Elánius. „Skvělé, takže jak se zdá, máme tady před sebou složitou šarádu, jak z toho prince Heinricha vynechat. Jak se praktikuje vláda v *téhle* zemi?“

„Je to dost jednoduché. Nepříliš důsledné vybírání daní, a to je asi tak všechno. Myslíme si, že někteří ze starších úředníků u dvora prostě setrvačností pokračují ve stejné práci, kterou dělali, když byla Vévodkyně naživu. Jediné, co tady opravdu funguje, je armáda.“

„Fajn, a co policajti? Každý potřebuje policii. Alespoň ti většinou stojí nohama pevně na zemi.“

„Myslím, že právo – tedy nugátovské právo – tady zajišťují neformální občanské výbory,“ odpověděl mu Ranař.

„Ach, bohové! Tichošlápkové, kverulanti a mstitelé, co nikdy nespí!“ Vstal a vyhlédl úzkým oknem na pláň tam dole. Byla noc. Kuchyňské ohně nepřátel vytvářely v temnotě noci ďábelská souhvězdí.

„Řekli vám, Clarenci, proč mě sem poslali?“

„Ne, pane. Mé pokyny byly, abych vám pomohl, hm...“

dohlédnout na to, co se děje. Princ Heinrich z toho není nijak šťastný.“

„Abyste rozuměl, zájmy Ankh-Morporku se shodují se zájmy všech *prachymil* – hoplá, všech *svobodymilovných* lidí na celém světě,“ rozpovídal se Elánus. „Nemůžeme dovolit, aby nějaká země vracela naše poštovní dostavníky a bořila naše signální věže. Je to *drahé*. Dělí svět napůl, jsou tím zúžením v přesýpacích hodinách! A já to mám přivést do nějakého *uspokojivého* stavu. A abych vám řekl pravdu, Clarenci, upřímně přemýšlím, jestli to vůbec stojí za to napadnout Borogravii. Bylo by mnohem levnější zůstat tady sedět a počkat, až to tam samo vybuchne. I když jsem si všiml... kde je to hlášení... ano, tady... dřív by vymřeli hladem.“

„Bohužel máte pravdu, pane.“

Igor stál němě před stolem verbířů.

„Vás, lidičky, už dneska člověk tak často nevidí,“ komentoval své myšlenky Honzárum.

„Jo, docházej vám čerstvý mozky, co?“ uchechtl se ošklivě desátník.

„No tak, desátníku, něco takového snad není třeba,“ zarazil ho seržant a pohodlněji se opřel ve skřípající židli. „Víte, kolik mládenců v poli nám tam ještě stojí na nohou jen díky tomu, že byl v příhodném okamžiku nablízku nějaký přátelský Igor, aby mu je přišil nazpět, je to tak, Igore?“

„Jo? No, *já* slyšel o lidech, co se v noci probudili a zjistili, že zatímco spali, nějakej spřátelenej Igor jim ukrad mozek a vzal roha, aby ho moh někde načerno stfelit,“ pokračoval desátník a vrhal ošklivé pohledy na Igora.

„Já v^háš ujhišřuju, že *v^háš* mhozek je břede mnou v nha-prostém bhezpečí, dhesátníku,“ zahuhlal Igor. Apoléna se začala smát, ale rychle se zarazila, když si všimla, že je jediná.

„Jo, a taky jsem potkal jednoho seržanta, kterej mi vykládal, že jeden Igor přišil nějakýmu chlápku nohy *patama dopředu*,“

nedal se zarazit desátník Řemender. „K čemu je to takovému vojákovi potom dobrý, no?“

„Mohl by bhostupovat a usthupovat najhednou?“ opáčil Igor nevzrušeně. „Sheržante, já zhnám všechny thyhle historky, ale všechno jshou to jhenom zhlé bhomluvy. Já bhřišel jen bhroto, abhych bhosloužil své vlhasti. Nesthojím o žhádné nepříjhemnosti.“

„Správně,“ přikývl seržant. „Ani my ne. Tady udělej svou značku a musíš slíbit, že si nebudeš hrát s mozkiem desátníka Řemendra, ani s mozkiem nikoho jiného. *Další* podpis? U všech šavlí a palcátů, jak vidím, dneska se nám tady mezi nováčky sešla celá vysoká škola. Dejte mu jeho papundeklový šilink, desátníku.“

„Dhíky,“ zabublal Igor spokojeně. „A khdyž dovholíte, bháne, tak bhych rhád ten obhrázek vhyčistil, jesthli vham to nevhadí.“ Vytáhl odkudsi malý hadřík.

„Vyčistit podobiznu?“ zamračil se Řemender. „Smí se to, seržante?“

„A proč ji chcete čistit, panáčku?“ zajímal se Honzárúm.

„Abhych uthřel nheviditelné dhémony,“ odpověděl Igor.

„Ale já na ní žádné neviditelné –“ začal Řemender a zarazil se.

„Tak ať to udělá, hm?“ přikývl Honzárúm. „To patří k těm jejich legračním způsobům.“

„Mně se to nezdá správný,“ vrčel Řemender. „Prakticky je to pohrdání...“

„Nevím, co je na tom pohrdavého, khdyž tu starou dobrou holku umyjem,“ zarazil ho seržant krátce. „Další. No ne...“

Igor dokončil očistu podobizny, posledním dotekem odstranil zapomenutou šmouhu, postavil se vedle Apolény a vrhl na ni přihlouplý pohled. Apoléna však pozorovala dalšího nováčka.

Byl malý a docela štíhlý, což bylo dost běžné v kraji, kde se nedalo sehnat dost jídla na to, aby člověk ztloustl. Jenže tenhle byl oblečen celý v černé, tentokrát mnohem kvalitnější, spíše drahé, a vypadal jako aristokrat. Měl dokonce i meč. Seržant

znervózněl a zatvářil se ustaraně. Bylo jasné, že když se člověk choval nevhodně k mládenci z bohaté rodiny, která měla vlivné přátele, mohl se dostat do ošklivých nepříjemností.

„Jste si jistý, že jste přišel na to správné místo, pane?“ zeptal se.

„Ano, seržante. Chci se dát naverbovat.“

Seržant Honzárum si nejistě poposedl. „Dobrá, ale nejsem si jistý, jestli gentleman jako vy by –“

„Tak zapíšete mě, seržante, nebo ne?“

„Není to obvyklé, aby se *gentleman* dával naverbovat jako obyčejný voják, pane,“ mumlal seržant.

„Vy se mě tím ptáte, seržante: Nemáte v patách zákon? Není vypsána cena na vaši hlavu? Odpověď zní dvakrát ne.“

„A co takhle zástup venkovanů s vidlema?“ zasípal desátník Řemender. „Dyť je to zatracenej *upír*, seržante! To pozná každý! Je to nositel Černý stuhy! Heleďte, má dokonce odznak!“

„Který říká ‚Ani jedinou kapku!‘,“ odpověděl odměřeně mladý muž. „Ani jedinou kapku lidské krve, seržante. Díky řádu Černé stuhy už dva roky dobrovolně abstinuju. Pokud proti mně ovšem máte nějaké osobní námitky, seržante, stačí, když mi je dáte písemně.“

To, co řekl, bylo moc chytré, uvědomila si Apoléna. Ty šaty musely stát pěkné peníze. Většina upířských rodin byla vysoce urozená. Jeden nikdy nevěděl, na koho jsou napojeni... nebo přesněji řečeno *kým*... A upřímně řečeno, právě tenhle výjimečný *kým* mohl způsobit mnohem větší nepříjemnosti než nějaký obyčejný *kdo*...

Seržant v duchu upřel pohled na míle ošklivé cesty, která se před ním mohla objevit.

„Nedá se nic dělat, desátníku, i my musíme jít s dobou,“ řekl nakonec, pevně odhodlán se té ošklivé cestě vyhnout. „A chlapy vážně potřebujeme.“

„No jo, ale co když se v noci rozhodne vysát mi krev?“ bránil se Řemender.

„No, tak to by nejdříve musel počkat, až vojín Igor přestane

hledat váš mozek, nemyslíte?“ vyštěkl seržant. „Tady to podepište, pane.“

Pero zaskřípalo po papíře. Po nějaké minutě upír obrátil papír a pokračoval ve psaní na druhé straně. Upíři mají dlouhá jména.

„Ale můžete mi říkat Maledikt,“ řekl, když dopsal a upustil brk na listinu.

„No, takže vám mnohokrát děkuji, pa- vojíne. Dejte mu jeho šilink, desátníku. Ještěže není stříbrný, co? Ha ha!“

„Jistě,“ přikývl Maledikt. „To máte pravdu.“

„Další!“ vykřikl seržant. Apoléna přihlížela, jak se před stůl doklátíl venkovský chasník v kalhotách, které mu v pase přidržel kus provázku, a zadíval se na kalamář a pero s odmítavým úžasem člověka, který se právě setkal s novou technologií.

Pak se ale otočila k baru. Hospodský se na ni zadíval znechuceným pohledem, který je společný špatným hostinským po celém světě. Jak vždycky říkal její otec – když chceš provozovat hospodu, musíš mít buď ráda lidi, nebo být šílená. Bylo to zvláštní, ale někteří z těch nejšílenějších taky uměli nejlíp ošetřit pivo. Bohužel, podle pachu, který se tady vznášel ve vzduchu, to *table* hospoda nebyla.

Naklonila se nad bar. „Pintu, prosím,“ řekla a zasmušile se dívala, jak muž za pultem otráveně přikývl a obrátil se k velkým sudům. Bude kyselé, pomyslela si. Jak jinak, když hospodský vždycky po zavření šenku vezme kbelík, který má pod pípou, a odkapané zbytky naleje zpět do sudu a nikdy pořádně nezarází horní zátku a... no samozřejmě, servíruje v kožených korbélích, které nikdo nikdy neumyje.

Několik nováčků už dopřijelo své korbele a svou spokojenost dávali najevo celou škálou zvukových projevů. Ale tohle bylo Chamragy, koneckonců. Cokoliv, co vám umožňovalo momentálně zapomenout, kde jste, stálo za pití.

Jeden z nich řekl: „Skvělá pinta, co říkáte?“ a ten vedle něj si hlasitě odříhl a odpověděl: „Nejlepší pivo, jaký jsem kdy pil.“

Apoléna přičichla ke korbéli. Obsah páchl jako něco, co by

nenalila ani prasatům. Ustrkla a okamžitě svůj názor změnila. Ona by to naopak *nalila* prasatům. Pomyslela si, že ti mladíci asi ještě nikdy předtím neokusili pivo. Je to přesně tak, jak říkal její otec. Tam na venkově žijí kluci, kteří se dají ochotně naverbovat za čisté, ničím neobydlené kalhoty. A klidně budou pít tenhle patok a předstírat, že si ho užívají jako chlapi. Ráno je pak budou bolet hlavy a břicha, ale budou říkat: „Tak vstávat, že jsme si ale včera dali pořádně do trumpety, co, mládenci?“ A hned potom –

Ale bože... to jí něco připomnělo. Jak tady asi bude vypadat záchod? Ten pro mužské, který měli doma vzadu za hospodou, vypadal dost příšerně. Apoléna do něj každé ráno nalila dvě putýnky vody a pokoušela se při tom nedýchat. Na šikmé podlaze rostl podivný nazelenalý sliz. A hostinec U Vévodkyně se považoval za velmi slušný. Bydleli tam hosté, kteří si dokonce předtím, než vlezli do postele, zouvali boty.

Zúžila pohled. Ten odporný samolibý zloděj za pultem, který nutil své jedno dlouhé obočí, aby zastávalo práci obou, se pokoušel zabít několik much jednou ranou a servíroval jim splašky a vinný ocet, přestože... nebo právě proto, že šli do války.

„Thohle bhivo,“ řekl Igor, který stál po její pravici, „chuthná jhako khoňská mhoč.“

Apoléna o kousek ustoupila. I v tak mizerné hospodě, jako byla tahle, to byla slova, za která se zabýjelo.

„Ale... tak to si myslíš?“ procedil hospodský mezi zuby a naklonil se k mladíkovi. „Ty už jsi někdy pil koňský chcanky?“

„Jhasně,“ přikývl Igor.

Hostinský mu nastavil pod nos obrovskou pěst. „Tak já ti něco řeknu, ty mrňavej, huhlavej –“

S neuvěřitelnou rychlostí odněkud vystřelila štíhlá bledá ruka a uchopila hospodského za zápěstí. Jediné obočí se najednou nakrčilo bolestí.

„Tak abychom si rozuměli,“ prohlásil Maledikt klidně, „my jsme vojáci Vévodkyně, souhlasíš? Stačí, když řekneš ‚Au!‘.“

Musel poněkud zesílit stisk. Hospodský zasténal bolestí.

„Děkuji. A ty nám tady čepuješ jako pivo něco, co je horší než špinavá voda,“ pokračoval Maledikt klidným konverzačním tónem. „Já jsem samozřejmě nikdy v životě nepil koňskou moč, ale mám výjimečně vyvinutý čich a opravdu bych velmi nerad nahlas vyjmenoval všechny ty věci, které v té břečce cítím, takže řeknu jen krysí trus a dál nebudu pokračovat, co říkáš? Stačí jen zasténat. Hodný.“ Na konci baru se jeden z nováčků pozvracel. Barmanovy prsty zbělely. Maledikt spokojeně přikývl.

„Způsobit neschopnost vojína Jejího Veličenstva v době válečného konfliktu je zrádný čin,“ řekl. „A jako takový se trestá... smrtí.“ Poslední slovo pronesl Maledikt s jistým potěšením. „*Nicméně*, kdyby se ukázalo, že je tady nějaký jiný sud piva, rozumíš mně, sud *dobrého* piva, toho piva, chápeš, které čepuješ sobě a svým přátelům, pokud vůbec nějaké přátele máš, jsem si skoro jistý, že bychom na tu malou nepříjemnost mohli zapomenout. Tak, teď pustím tvé zápěstí. Podle tvého obočí jsem okamžitě poznal, že jsi hlubokomyslný člověk. Jestli ale právě teď myslíš na to, že odběhneš a vrátíš se zpět se silnou holí, doporučil bych ti, abys raději myslel na něco jiného. Abys myslel na tu Černou stuhu, kterou nosím. Víš, co znamená, že?“

Barman vyděšeně zamrkal a vypravil ze sebe: „Liga střídmosti...“

„Výborně. Výstižná odpověď!“ přikývl Maledikt. „A podsunul bych ti ještě jednu myšlenku, jestli se ti ovšem ještě někam vejde. Přísahal jsem jen na to, že nebudu pít lidskou krev. To ovšem neznamená, že tě nemůžu kopnout mezi nohy tak silně, že z toho okamžitě ohluchneš!“

Pak uvolnil stisk. Barman se pomalu narovnal. Pod barem má určitě krátký obušek z dubového dřeva. Apolóna to věděla skoro jistě. Takový měli v každém baru. Dokonce i její otec měl jeden. Jak říkal, byla to velká pomoc v dobách starostí a zmatků. Viděla, jak se hospodskému kroutí prsty na té ruce, kterou neměl bez citu.

„Nedělejte to,“ varovala hospodského. „On to myslí vážně.“

Barman se uvolnil. „No, došlo tady k malému nedorozumění, pánové,“ zahuhlal. „Načal jsem omylem špatný sud. Nic ve zlém, nebylo to naschvál.“ Vyšoural se ze šenku, ale ruce se mu skoro viditelně třásly.

„Já jhen řek, žhe to chuthná jhako koňskký chcanky,“ rozhlížel se poněkud nechápavě Igor.

„Nebude dělat potíže,“ obrátila se Apoléna k Malediktovi. „Od téhle chvíle bude tvůj kamarád. Došlo mu, že tě nemůže porazit, tak se s tebou raději spřátelí.“

Maledikt na ni vrhl zamyšlený pohled. „*Já* to vím,“ přikývl. „Jak to víš ty?“

„Pracoval jsem nějakou dobu v hostinci,“ odpověděla Apoléna a cítila, jak jí srdce začíná bít rychleji, jako vždycky, když musela lhát. „Tam se naučíš odhadovat lidi.“

„A cos dělal v té hospodě?“

„Výčepního.“

„Takže v téhle díře je ještě jedna hospoda?“

„Ne, to ne. Já nejsem odsud.“

Apoléna v duchu zasténala při zvuku svého vlastního hlasu a čekala další otázku: „Tak proč ses obtěžoval jít až sem, aby ses dal nalít?“ Ta ale nepřišla. Maledikt místo toho pokrčil rameny a přikývl. „Myslím, že málokdo je odsud z okolí.“

V baru se objevila další dvojice nováčků. Byli si podobní – přihlouplý, mírně vzdorovitý výraz, špatně padnoucí oblečení. Spojené obočí se objevil s malým soudkem, který opatrně a s úctou položil na stojan a jemně popleskal. Pak zpod baru vytáhl pravý korbek z kameniny, naplnil ho a s neskrývanými obavami ho nabídl Malediktovi.

„Igor?“ řekl upír a gestem korbek přesměroval.

„Jhá zhůstanu u koňskkýh chcanek, jesthli ti tho nhevadí,“ zavrtěl hlavou Igor. Když místnost náhle ztichla, rozhlédl se kolem. „Heleďhte, já bhřece neřhek, že mi to *nechuthná*.“ Posunul kožený korbek po ulepeném pultě. „Mhůžu dosthat jheště jhednou to shamý?“

Apoléna vzala nově nalitý korbel, přičichla k němu. Pak upila. „Není špatné,“ přikývla. „Rohodně chutná, jako když je udělané alespoň z –“

Dveře se rozletěly a vpustily dovnitř buráčení bouře.

Dovnitř se namáčkly zhruba dvě třetiny trolla, na chvílku se zarazily, ale nakonec se dovnitř prodral celý troll.

Apoléna neměla s trolly žádné potíže. Občas je potkávala v lesích, kde sedávali mezi stromy nebo cílevědomě dusali po pěšině cestou za tím, co trollové obvykle dělávají. Nebyli přátelštější, byli spíše... odevzdaní. Na světě žili lidé a oni museli žít s nimi. Nestojí za ty žaludeční potíže. A všichni se zabít nedají. Je třeba je obcházet. Zašlapávat je v dlouhodobém plánu nefunguje.

Občas si trolla najmul některý z farmářů na těžkou práci. Troll někdy přišel a někdy taky ne. Někdy se objevil, vyčistil pole od pařezů, které vytahoval ze země jako mrkve, a odešel, aniž čekal, až dostane zapláceno. Trollové nechápali spoustu věcí, které dělali lidé, a obráceně. Všeobecně se vyhýbali jedni druhým.

Málokdy však viděla trolla tak... trollovatého, jako byl tenhle. Vypadal jako obrovský balvan, který strávil většinu života ve vlhkém borovém pralese. Pokrýval ho lišejník. Z hlavy a brady mu visel v závěsech copánkovitý hnědý mech. Za jedním uchem měl ptačí hnízdo. V ruce třímal pravý trollí kyj, vyrobený z mladého stromu vytrženého ze země a obráceného kořeny vzhůru. Byl to téměř komický troll, až na to, že se nikdo nesmál.

Kořeny stromku zabušily do podlahy a troll, pozorovaný nováčky a zděšeným desátníkem Řemendrem, přidusál ke stolu.

„Du se naver... bovat,“ zaduněl jeho hlas. „Dostojím svojí poví... nnosti. Dejte sem šilink.“

„To je přece troll!“ zaječel desátník Řemender.

„No tak, nechte toho, přestaňte s tím, desátníku,“ zarazil ho Honzárum. „Kdo se moc ptá, ten se moc...“

„Kdo se moc ptá? Kdo se moc *ptá*?! Dyť je to troll, seržo! Je popraskanej, pod nehtama mu roste tráva! Je to troll!“

„Správně,“ přikývl Honzárum. „Zapište ho.“

„Ty s náma chceš bojovat?“ zavřískl Řemender na trolla. Trollové nemají pud, který by je nutil chránit si osobní prostor, takže vzápětí se nad desátníkem vztyčila tuna něčeho, čemu by se pratically dalo říkat kámen.

Troll provedl analýzu zadané otázky. Kolem stáli oněmělí nováčkové s korbely na půli cesty k ústům.

„Ne,“ odpověděl nakonec. „Budu bojovat s cizi... neckou armádou. Bohové to...“ Troll se odmlčel a upřel pohled na strop. Jak se zdálo, to, co tam hledal, tam nebylo. Pak sklopil pohled k vlastním nohám, na nichž mu rostla tráva. Pak se podíval na vlastní obrovské ruce a několikrát pohnul prsty, jako kdyby něco počítal. „...Vévodkyni chraňte,“ dodal. Pak nastalo dlouhé ticho. Nakonec stůl zapraskal, protože troll na něj položil ruku dlaní vzhůru. „Dejte šilink.“

„Máme jen kousky pap–“ začal desátník Řemender. Seržant Honzárum ho dloubl loktem ruky do žeber.

„Mor a cholera, zbláznil jste se?“ zasyčel. „Za naverbování jednoho trolla je stejná prémie jako za naverbování deseti chlapů!“ Druhou rukou sáhl do kapsy, vytáhl stříbrný a opatrně ho vložil do nastavené dlaně, větší než ošatka na chleba. „Vítám tě do nového života, příteli! A já tady napíšu tvoje jméno, co? Jakpak se jmenuješ?“

Troll znovu upřel oči na strop, pak je sklopil k zemi, obrátil k seržantovi a zpět na stůl. „Karborund?“ nadhodil poněkud nejistě.

„Jo, nejspíš jo,“ příkyvoval seržant. „Hele, jak by se ti líbilo. kdyby sis trochu ohol– posekal trochu vla– mech? My totiž máme v... armádě jistá... nařízení...“

Stěna, podlaha, strop, stůl, prsty, seržant.

„Ne,“ odpověděl Karborund.

„Dobrá, no dobrá, nic se neděje,“ odpovídal spěšně seržant. „To nejsou nařízení jako taková, jasně že ne, jen takové spíš jako rady. Hloupost, co? Taky jsem si to vždycky myslel. Jsem rád, že ses k nám přidal,“ dodával horečnatě.

Troll olízl minci, která v jeho tlapě zářila jako diamant. Jak si Apoléna všimla, rostla mu skutečně zpod nehtů tráva. Pak se Karborund obrátil k výčepnímu pultu. Zástup před ním se okamžitě rozestupoval, protože trollové nikdy nepatřili k těm, kdož stojí za řadou těl namačkaných u baru a mávají bankovkou v marné snaze přilákat barmanovu pozornost.

Karborund přelomil stříbrnou minci napůl a hodil obě poloviny na barpult. Spojená obočí polkl a vypadal, jako by se chtěl zeptat „Jseš si fakt jistý, že to chceš?“. Tohle ovšem nebyla otázka, kterou by si správný výčepní dovolil vůči někomu, kdo vážil půl tuny. Karborund chvíli přemýšlel. „Dejte mi pití,“ zabručel nakonec.

Spojená obočí kývl, beze slova zmizel v místnosti za barem a vrátil se s dřevěným dvouručním korbelem. Maledikt kýchl. Apoléna se rozslzela. Byl to ten druh pachu, při němž vám zatrnou zuby. Je možné, že hostinský běžně čepoval zkažené pivo, ale *tohle* byl do očí štípající vinný ocet.

Spojená obočí hodil do korbele polovinu stříbrňáku, pak vytáhl ze zásuvky měďák a podržel jej nad korbelem, z něhož se kouřilo. Troll kývl. Jen s nenápadným náznakem obřadnosti, jako barman, který přidává malé paraplíčko do sklenice s Double Entendre, pak nechal hospodský měďák spadnout.

Na hladině se objevila další řada bublin. Igor se zájmem přihlížel. Karborund pozvedl korbel dvěma prsty každé obrovské ruky a jediným hltem vypil obsah. Na okamžik znehybněl a pak opatrně položil korbel zpět na pult.

„Možná, že byste se měli, pánové, stáhnout kousek nazpět,“ zamumlal Spojená obočí.

„Co se stane?“ zajímala se Apoléna.

„Bere je to různě,“ odpověděl Spojená obočí. „Ale zdá se, že tenhle... ne, už je to tady...“

S nepopíratelným stylem přepadl Karborund na záda. Žádné podlamování kolen, žádné zženštilé pokusy změkčit pád. V jednom okamžiku s mírně pozvednutou rukou stál na nohou, v dru-

hém s rukou mírně pozvednutou ležel na zádech. Když dopadl na zem, mírně se zakolébal.

„Ještě není zvyklý pít,“ prohlásil Spojená obočí. „To je u mladých kohoutků běžný. Hrajou si na dospělé trolly, choděj sem, každé si objedná elektrické vozobouch, a pak je na ně ten šutrák moc těžkej.“

„Ale probere se?“ zajímal se Maledikt.

„Ne dřív než ráno, jak to znám,“ potřásl hlavou Spojená obočí. „Na nějakou dobu jim přestane fungovat mozek.“

„Takže to skoro nic neznamená a nemělo by mu to nijak ublížit,“ popošel kupředu desátník Řemender. „Tak, vy mizerná bando. Spíte v kůlně vzadu za domem, jasný? Je skoro vodotěsná, skoro žádné krysy. A za úsvitu vyrážíme! Teď už patříte armádě!“

Apoléna ležela ve tmě na lůžku ze zatuchlého sena. O tom, že by se někdo vysvlékl, nebylo ani řeči. Déšť bušil do střechy a vítr se dral dovnitř škvírou pode dveřmi navzdory Igorovým pokusům ucpat ji senem. Než se uložili ke spánku, chvíli si nezávazně povídali, a tak se Apoléna dozvěděla, že sdílí kůlnu s vojínem Držalem, zvaným Řimbo, s vojínem Malmužou, přezdívaným Mžoura, vojínem Tupečkem, kterému říkali Coto, a vojínem Velebným, zvaným Tuty. Jak se zdálo, Maledikt a Igor si zatím žádné pevné přezdívky nevysloužili. Z Apolény se stal po všeobecné dohodě Kvakoš.

K Apoléninu mírnému údivu vytáhl mládenec zvaný Coto ze svého tlumoku malý obrázek Vévodkyně a nervózně ho pověsil na rezavý hřebík trčící z jednoho trámu. Když se k němu modlil, všichni ostatní mlčeli. Bylo to něco, co se od vás normálně čekalo.

Říkali, že Vévodkyně už je mrtvá...

Apoléna se právě myla, když jedné noci k ránu zaslechla, jak o tom mluví chlapi v hospodě, a byla by divná ženská, kdyby

nedokázala poslouchat, co se kolem říká, i když ona sama právě dělá hluk.

Mrtvá, říkali, ale lidé v PrinceMarmadukePiotreAlbertHans JosephBernhardtWilhelmsbergu to nechtějí připustit. A to jistě proto, že neměla žádné děti, a s tím, jak se šlechta bere mezi sebou – bratranec se sestřenicí, dědeček s neteří z druhého kolena –, by trůn připadl princí Heinrichovi ze Zlobenie! Přesně tak! Věřili byste tomu? Proto ji nikdy nevidíme, chápete? A kolik let se neobjevila její nová podobenka? Není vám to divný, no? Pch, říkají, že drží smutek kvůli mladému vévodovi, ale to se stalo před sedmdesáti lety! Říká se, že byla tajně pohřbena a –

Jenže v té chvíli její otec mluvčího rychle umlčel. U některých rozhovorů by byl člověk raději, kdyby si nikdo nepamatoval ani to, že když se vedly, byl ve stejné místnosti.

Mrtvá nebo živá, stejně vás Vévodkyně pozorovala.

Nováčkové se pokoušeli spát.

Občas některý z nich říhl nebo hlasitě vypustil větry a Apolóna se k nim přidala několika nepříliš úspěšnými pokusy. To, jak se zdálo, vyvolalo u spících větší aktivitu, takže chvílku byl takový hluk, že se zachvívala chatrná střecha a shůry padala oblaka prachu. Pak se všechno uklidnilo. Jednou nebo dvakrát slyšela, jak se někdo vypoťácel ven, teoreticky na záchod, ale pravděpodobněji, když vezmeme v potaz mužské sklony k netrpkivosti, skončil už v půli cesty. Jednou, když se napůl vynořila z těžkého snu, měla dojem, že slyší ve tmě někoho vzlykat.

Dala si záležet, aby natropila co nejmenší hluk, a vytáhla mnohokrát přeložený, mnohokrát přečtený a velmi špinavý kus papíru. Byl to poslední dopis od bratra a ona si ho teď přečetla v blikavém světle malé svíčky. Bylo na něm razítko Vévodkyně, samozřejmě ho otevřeli cenzoři a ošklivě se na něm podepsali. Stálo na něm:

Mí drazí

jsme v ■■■ což je ■■■ spolu s ■■■ velká věc s uzly. V ■■■ se vydáme ■■■ což je dobře, protože ■■■ z toho pryč. Mám se dobře. Jídlo je ■■■. ■■■ budeme ■■■ v ■■■ ale můj přítel ■■■ říká, že si ■■■ ■■■ starosti, protože to skončí do ■■■. Pak prý všichni dostaneme vyznamenání.

Hlavy vzhůru!

Pavel

Rukopis byl pečlivý a výjimečně úhledný, jedno písmeno jako druhé. Byl to dopis člověka, který musí myslet na každý tah. Pomalu psaní složila. Pavel toužil po vyznamenáních, protože byla lesklá. To bylo téměř před rokem, kdy každý oddíl verbířů, který prošel kolem, odcházel s takovým počtem mužů, že by to stačilo skoro na batalion, a lidé je doprovázeli s hudbou a praporky. V poslední době se vracely skupinky mužů, ale ty byly mnohem menší. Těm šťastnějším chyběla jen jedna ruka nebo jedna noha. Nikdo už je praporky nevítal.

Rozložila další kousek papíru. Byl to leták. V nadpisu stálo: „Od matek Borogravských!“ Borogravské matky byly pevně rozhodnuty poslat své syny do války proti zlobenijským agresorům a použily množství vykřičníků, aby to zdůraznily. Bylo to dost zvláštní, protože matky v Muňkulu se nezdály zdaleka nadšené představou, že jejich synové půjdou do války, a zcela neskrývané se je pokoušely zadržet doma. Kupodivu se přesto do každého domu dostalo hned několik letáků. Byly velmi vlastenecké. Rozhodně mluvily o zabíjení cizinců.

Apoléna se naučila jakž takž číst, protože hostinec byl velký, a to znamená velký obchod, jehož výdaje, příjmy a zisky musí být spočítány a vedeny v knihách. Matka ji naučila číst, což dokonce nebylo ani proti Nugátovi, a otec dohlédl, aby se naučila i psát, což proti Nugátovi bylo. Žena, která umí psát, je hřích proti Nugátovi, alespoň tak to říkal kněz Šněrovačka,

a cokoliv taková žena napíše, je lež. Jenže Apoléna se to naučit musela, protože Pavel se učit nechtěl, rozhodně ne do té míry, aby to stačilo na šéfa hostince zaneprázdněného jako Vévodkyně. Dokázal číst, když si pomalu prstem ukazoval slovo za slovem, a byl schopen hlemýždím tempem napsat dopis. Stálo ho to vždycky mnoho námahy a těžce při tom dýchal, jako člověk, který skládá nějaký složitý šperk. Byl pomalý, ale velký, silný a laskavý a pivní sudy zvedal jako hračky. Bohužel, psaní a čtení nebyly jeho silné stránky. Otec proto sice velmi jemně, ale o to častěji naznačoval Apoléně, že bude muset bratrovi stát za zády, až nadejde čas a on převezme vedení hostince. Někdo mu musí říkat, co dělat. Pavel, ponechán sám sobě, by zůstal prostě stát a díval se, jak létají ptáci.

Na Pavlovo naléhání mu přečetla celý leták „Od matek Borogravských!“ včetně těch kousků o hrdinech a o tom, že není většího štěstí než umřít za vlast. Teď si přála, aby k tomu nedošlo. Pavel udělal to, co se mu řeklo. Naneštěstí také tomu, co se mu řeklo, věřil.

Apoléna uklidila papíry a znovu začala dřímat, dokud ji neprobudil močový měchýř. No, dobrá, v tuhle nesmyslnou ranní dobu nemusí mít obavy, že ji tam někdo vyruší, a může si to odbýt v klidu. Natáhla se pro svůj tlumok a tak tiše, jak to jen šlo, vyšla do deště.

Teď už voda padala spíše jen ze stromů a ty se se sténáním ohýbaly v silném větru, který se hnal údolím. Měsíc se ztrácel v mracích, ale přesto bylo dost světla, aby rozeznala obrysy hospodských budov. Mírná našedlost oblohy naznačovala, že to, čemu se v Chamragy říká svítání, je na cestě. Objevila pánský záchodek, který, jako vždycky, páchl nepřesností.

Do tohoto okamžiku vložila mnoho plánování i praktického cvičení. Napomáhal jí i tvar kalhot, které byly starého typu, s velkým padacím mostem na knoflíky, a taky pokusy, které prováděla doma, vždy velmi časně ráno, když poklízela dům. Krátce a jednoduše zjistila, že při určitém cviku a snaze může

ženská čurat vestoje. Rozhodně to tak fungovalo doma, na záchodku v hostinci, který byl postaven s jistou benevolencí k přesnosti uživatelů.

Vítr otrásal temnou budovou. Ve tmě si vzpomněla na tetu Hátu, která se po svých šedesátých narozeninách tak trochu zbláznila a obviňovala všechny mladíky z toho, že jí koukají pod sukni. A ještě horší to bylo, když vypila sklenku vína, protože pak do nekonečna vyprávěla jediný vtíp: „Co obvykle dělá muž vestoje, žena vsedě a pes, když zvedne nožičku?“ A pak, když se všichni styděli tak, že se neodvážili odpovědět, vítězoslavně zvolala: „Podává vám ruku!“ Teta Háta byla hříchem před tváří sama o sobě.

Apoléna si zapnula kalhoty s jistým, skoro pobaveným zadosťučiněním. Měla pocit, že právě přešla most, pocit, kterému napomáhala jistota, že zatím se jí podařilo udržet nohy v suchu. Najednou zaslechla, jak na ni někdo dělá: „Pssst!“

Ještěže už byla vyčuraná. Panika jí okamžitě roztřásla každý sval. Kde se neznámý ukrývá? Vždyť tohle je jen polozpuchřelá dřevěná bouda. Bylo tady několik oddělených kójí, to ano, ale pach, který se z nich linul, nezakrytě naznačoval, že les kolem nabízí mnohem lepší možnosti. Dokonce i za tak divoké noci, jako je tato. Dokonce i kdyby tam pobíhali vlci.

„Ano?“ vypravila ze sebe pisklavým hlasem, pak si ale rychle odkašlala a mnohem mužněji opakovala: „Ano?“

„Tohle budeš potřebovat,“ zašeptal hlas. V zapáchajícím šeru zahlédla něco, co se zvedalo nad okraj kóje. Nervózně se pro to natáhla a nahmátla něco měkkého. Bylo to něco jako balíček vlny. Prozkoumala ho prsty.

„Ponožky?“ nadhodila rozpačitě.

„Správně. Nos je,“ sdělil jí tajemný hlas chraptivě.

„Díky, ale já si koupil několik párů...“ začala Apoléna.

Za dřevěnou stěnou se ozval tichý povzdech. „Ne. Ne na nohou. Strč si je dopředu, do kalhot.“

„O čem to mluvíš?“

„Hele,“ pokračoval hlas trpělivě, „nejseš vypuklá, kde nemáš bejt vypuklá. To je dobře. Jenže nejsi vypuklá ani tam, kde bys měla bejt vypuklá, a ne jenom puklá. Chápeš?“

„Oh! É... já... totiž, nemyslela jsem, že si lidi všimnou...“ řekla Apoléna a zčervenala studem. Byla odhalena! Jenže žádný humbuk, žádný křik, žádné zlobné citace z knihy Nugátovy. Někdo jí *pomáhal!* Někdo, kdo ji *viděl!*...

„Srandovní věc,“ pokračoval hlas, „ale většinou si lidi všimnou spíš toho, co chybí, než toho, co přebejvá. Ale jen jeden pár, to ti říkám. Nebuď kór *moc* ctižádostivá.“

Apoléna zaváhala. „Ehm... je to moc poznat?“ zeptala se nakonec.

„Ne, proto ty ponožky.“

„Já myslela... myslím... že nejsem... že jsem...“

„Ale ne,“ odpovídal hlas z temnoty. „Jseš fakt moc dobrá. Přišla jako vyděšeněj mládenec, kterej se snaží vypadat velkej a odvážnej. Možná, že by ses mohla častěji dloubat v nose. To jen tak mimochodem. Máloco zajímá mladíky tohohle věku jako obsah jejich nosních dírek. Ale teď tě musím požádat o laskavost na oplátku.“

Já tě o žádnou laskavost nežádala, pomyslela si Apoléna, které se skoro dotklo, že ji někdo považoval za vyděšeného mladíka, když si byla jistá, že vstupuje jako mladík klidný a nevzrušený. Přesto ale odpověděla klidným hlasem: „O co jde?“

„Nemáš náhodou kus papíru?“

Beze slov vytáhla z kapsy leták „Od matek Borogravských!“ a podala ho přes přepážku. Slyšela, jak vedle škrtla sirka, a ucítila zápach síry, což znatelně vylepšilo ovzduší.

„Ale? Zdá se mi to, nebo tady mám před sebou znak naší milosti, Vévodkyně?“ ozvalo se odvedle šeptem. „No, rozhodně přede mnou nezůstane dlouho. Tak a teď už vypadni... mladíku.“

Apoléna spěšně vyběhla do noci. Byla šokovaná, mírně omámená, zmatená a napůl udušená a tak tak doběhla ke dveřím kůlny. Stačila je sotva zavřít a ještě se ani nerozkoukala ve tmě,